

HRVATSKI INSTITUT ZA POVIJEST - ZAGREB
PODRUŽNICA ZA POVIJEST SLAVONIJE, SRIJEMA I BARANJE
Ante Starčevića 8, SLAVONSKI BROD

KLASA: 640-02/22-01/22
URBROJ: 380/264-1-3-22-1
Slavonski Brod, 19. listopada 2022.

PLAN RADA ZA 2023. GODINU

Sadržaj:

- I. Uvod
- II. Znanstveno-istraživačka djelatnost
- III. Izdavačka djelatnost
- IV. Ostale djelatnosti

I. Uvod

I. 1. Osnovno o djelatnosti

Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, kao sastavnica Hrvatskog instituta za povijest, utemeljena je s glavnim ciljem da se u njoj, suvremenim metodama povijesne znanosti i znanstvenog istraživanja, unapređuju i obogaćuju znanja o prošlosti triju povijesnih pokrajina na području sjeveroistočne Hrvatske – Slavonije, Srijema i Baranje. Navedeni se zadatak u Podružnici ostvaruje individualnim i timskim istraživačkim radom.

Znanstveni projekti

Počevši od 2014. timska znanstvena istraživanja u Hrvatskoj financiraju se primarno putem projekata Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ). Od 2015. do 2019. Podružnica je uspješno realizirala prvi istraživački projekt ugovoren s HRZZ. U 2020. godini Podružnica je na natječaj Zaklade prijavila novi istraživački projekt, pod naslovom "S(c)lavoni(j)a: ime, opseg i granični položaj u srednjem i ranom novom vijeku". Potkraj 2020. projekt je prihvaćen za financiranje i započeo je s radom 15. ožujka 2021. Voditelj projekta je dr. sc. Robert Skenderović, a suradnici su dr. sc. Stanko Andrić, dr. sc. Milan Vrbanus, dr. sc. Hrvoje Kekez (Katoličko sveučilište, Zagreb), dr. sc. Anđelko Vlašić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku) i prof. Ante Grubišić (Muzej Slavonije, Osijek). Projekt će u 2022. nastaviti raditi u skladu sa zacrtanim planom.

Pojedini znanstvenici iz Podružnice bit će tijekom 2022. uključeni u provedbu triju istraživačkih projekata koje je HRZZ ugovorila s matičnim dijelom Hrvatskog instituta za povijest. To su sljedeći projekti:

- a) "Europski korijeni moderne Hrvatske: transfer ideja na političkom i kulturnom polju u 18. i 19. stoljeću" (voditeljica dr. sc. Vlasta Švoger, projekt počeo s radom u listopadu 2018), na kojem iz Podružnice sudjeluju dr. sc. Dinko Župan i dr. sc. Marijan Šabić;

b) "Topografija vlasti: istočnojadranski gradovi u srednjovjekovnim prostorima vlasti" (voditeljica: Irena Benyovsky Latin, projekt počeo s radom 15. siječnja 2020), na kojem iz Podružnice sudjeluje dr. sc. Marija Karbić;

c) „Rat, žrtve, nasilje i granice slobode u hrvatskoj povijesti 20. stoljeća“ (voditelj dr. sc. Vladimir Geiger, projekt počeo s radom u siječnju 2020), na kojem iz Podružnice sudjeluje dr. sc. Miroslav Akmadža.

Nadalje, pojedini znanstvenici iz Podružnice sudjeluju i na projektima HRZZ čiji su nositelji druge znanstvene ustanove u Republici Hrvatskoj. To su ovi projekti:

a) "Razvoj i naslijeđe viteških redova u Hrvatskoj" (projekt započet u siječnju 2020, voditelj dr. sc. Juraj Belaj, Institut za arheologiju, Zagreb), na kojem iz Podružnice sudjeluje dr. sc. Marija Karbić.

Osim projekata financiranih putem HRZZ, znanstvenici iz Podružnice sudjeluju u realizaciji nekoliko projekata u okviru programa istraživačkih projekata Hrvatskog instituta za povijest. To su:

a) istraživački projekt "Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća" (započet 1. 10. 2019). Voditeljica projekta je dr. sc. Suzana Leček, a suradnici dr. sc. Stanko Andrić, dr. sc. Marija Karbić, dr. sc. Milan Vrbanus i Ivan Milec, mag. hist.;

b) istraživački projekt "Hrvatsko istočno pograničje pred izazovima ratova i migracija od Mira u Srijemskim Karlovcima do Domovinskog rata" (započet 1. 10. 2019), čiji je voditelj dr. sc. Mario Jareb, a suradnik iz Podružnice je dr. sc. Robert Skenderović.

Uz navedene tematske projekte, Podružnica sudjeluje i u realizaciji drugih znanstvenih istraživanja okvirno predviđenih "Strateškim planom Hrvatskoga instituta za povijest 2019.-2023." te "Strategijom znanstvenog rada i razvoja Podružnice 2019.-2023." (dostupno na: http://hips.hr/wp-content/uploads/2012/12/Strategija_Podruznice_HIP-2019-2023fine.pdf).

Posebno je važno naglasiti da je 13. svibnja 2022. njemačka Zaklada Alexander Humboldt odobrila projekt povezivanja znanstveno-istraživačkih skupina u kojem kao sudionik s hrvatske strane sudjeluje Podružnica HIP-a u Slavanskom Brodu, a u njemu s njemačke strane sudjeluju sveučilišta Ruhr-Universität Bochum i Universität Leipzig. Projekt vode Prof. Dr. Markus Koller (Fakultät für Geschichtswissenschaft, Historisches Institut, Ruhr-Universität Bochum), Dr. Dino Mujadžević (Podružnica za Povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog Instituta za povijest u Slavanskom Brodu) i Prof. Dr. Stefan Rohdewald (Historisches Seminar, Universität Leipzig). Projekt je naslovljen „Regional Translocality in Historical Perspective: The Case of Slavonia and Bosnia“ (Povijesna translokalnost u povijesnoj perspektivi: slučaj Slavonije i Bosne). Tema istraživanja su veze između Slavonije i Bosne između kasnog srednjeg vijeka i modernog razdoblja s posebnim naglaskom na osmanski faktor u zbližavanju i razdvajanju ovih povijesnih regija. Projekt je financiran u sklopu šireg programa Zaklade Alexander von Humboldt koji je usmjeren potpori partnerskog povezivanja njemačkih i ne-njemačkih institucija u kojima djeluju nekadašnji stipendisti Zaklade (Dino Mujadžević). Članovi hrvatske istraživačke skupine, tj. istraživači iz Podružnice koji sudjeluju, su Stanko Andrić i Dinko Župan, te Rudolf Barišić iz Hrvatskog instituta za povijest u zagrebu i Anđelko Vlašić s Filozofskoga fakulteta u Osijeku.

Ostale planirane aktivnosti

Uz individualni i timski/projektni istraživački rad te objavljivanje njegovih rezultata, Podružnica se bavi i drugim oblicima organizacije znanstvenog i znanstvenopopularizacijskog rada, kao što su znanstveni skupovi, okrugli stolovi, javna predavanja, promocije znanstvenih

izdanja. Na području organizacije znanstvenog rada, Podružnica će organizirati dva međunarodna znanstvena skupa čije teme će se utvrditi do kraja 2022. godine. Bit će i suorganizator jednoga skupa u Tolisi (BiH), o povijesti školstva u Franjevačkoj provinciji Bosni Srebrnoj.

Podružnica od svojih početaka razvija bogatu izdavačku djelatnost. Tijekom 2023. godine Podružnica planira nastaviti sa svim navedenim oblicima svoje djelatnosti.

I.2. Broj zaposlenih i financiranje

U Podružnici u trenutku izrade ovog godišnjeg plana ima ukupno 18 zaposlenih, od kojih 13 u neposrednoj znanstvenoj djelatnosti. Taj broj bi se prema planu trebao povećati za 1 do 2 znanstvenika u 2023.

Prema stupnju stručne i akademske naobrazbe, sadašnja struktura Podružnice je sljedeća: 10 doktora znanosti, 6 zaposlenih s visokom stručnom spremom, 1 sa višom stručnom spremom (bakalaureat) i 1 sa srednjom stručnom spremom. Prema ustroju radnih mjesta, u Podružnici radi: 9 stalno zaposlenih znanstvenika (u zvanjima od višeg znanstvenog suradnika do znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju), 1 poslijedoktorand, 1 asistent-doktorand, 3 stručna suradnika (od toga 2 stručna suradnika u sustavu znanosti) i 4 radnika u stručnim službama i pomoćnim poslovima (tajnica, voditeljica računovodstva, knjižničarka, domar).

U Ugovoru o financiranju Podružnice (od 21. 6. 1996.), članak 2 glasi: "Grad Slavonski Brod i Županija brodsko-posavska preuzimaju obvezu osiguranja 50% novčanih sredstava (sada su ta ukupna predviđena sredstva 850.000 kn godišnje) potrebnih za podmirenje troškova rada Podružnice". Prema međusobnom dogovoru i višegodišnjoj praksi Grada i Županije, navedena se ugovorna obveza dijeli tako da Grad osigurava 40 %, a Županija 60 % ukupne zajedničke obveze. To znači da, u skladu s navedenim člankom Ugovora, za rad Podružnice Grad Slavonski Brod treba osiguravati 340.000,00 kn godišnje, a Županija brodsko-posavska treba osiguravati 510.000,00 kn godišnje. S obzirom da se godinama navedena sredstva nisu povećavala, a troškovi su sustavno rasli iz godine u godinu, posebice s obzirom na porast inflacije u zadnjoj godini, Podružnica je u razgovor s gradskim i županijskim vlastima zatražila povećanje navedenih sredstava za 2023. i naredne godine u iznosu od oko 100.000,00 kuna (Grad 40.000,00, Županija 60.000,00). Sva ostala financijska sredstva potrebna za rad Podružnice osigurava Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

II. Znanstveno-istraživačka djelatnost

II.1. Pojedinačni planovi rada

U neposrednoj znanstvenoj djelatnosti radit će 13 zaposlenika Podružnice (9 stalno zaposlenih znanstvenika, 1 poslijedoktorand, 1 asistent-doktorand, 2 stručna suradnika u sustavu znanosti).

1. dr. sc. Suzana Leček, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju

Glavno područje rada: *Kulturni identitet i ideologija hrvatskoga seljačkog pokreta u međuratnom razdoblju*

Voditeljica istraživačkog projekta HIP/Podružnice "Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća"

Za navedeni projekt koji vodi predat će u tisak knjigu izvorne građe *Karlo Dieneš: Dnevnički zapisi 1920.-1941.*, dio I (1920.-29.). Objavit će rad „Karlo Dieneš – amaterski fotograf i transformacija vizualnog identiteta nacije“ za projekt *Vizualni identitet hrvatske nacije i domovine u prvoj polovici 20. stoljeća*. Surađivat će na uvodnoj studiji: Marko Vukičević, prir., *Karlo Dieneš: Dnevnik iz Prvoga svjetskog rata*. Predat će na objavu rad „Sv. Florijan i folksdojčeri: kult novog sveca zaštitnika“, za: *VDG 2022*. Sudjelovat će na znanstvenom skupu *Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu* te na drugim skupovima ovisno o temama. Planira istraživati u arhivima i knjižnicama u Zagrebu (HDA, NSK), u Slavoniji (Slavonski Brod, Osijek) i u inozemstvu (Budimpešta, Beč). Sudjelovat će u radu uredništava časopisa *Scrinia slavonica* i *Historijski zbornik* kao i u radu u Matičnom odboru za područje humanističkih znanosti – polje povijesti, povijesti umjetnosti, arheologije, znanosti o umjetnosti, etnologije i antropologije.

2. dr. sc. Miroslav Akmadža, znanstveni savjetnik (zvanje: znan. sav. u trajnom zvanju)

Glavna tema istraživanja: *Položaj Katoličke crkve u Drugom svjetskom ratu i u komunističkoj Jugoslaviji*

Suradnik istraživačkog projekta HRZZ i HIP „Rat, žrtve, nasilje i granice slobode u hrvatskoj povijesti 20. stoljeća“

Uz redovno obavljanje poslova voditelja Podružnice Objavit će knjige *Crkva i država: Dopisivanje i razgovori između predstavnika Katoličke crkve i komunističke državne vlasti u Jugoslaviji*, Sv. VI. i *Zapisnici komisije za vjerska pitanja NR/SR Hrvatske*, u suautorstvu s Tomislavom Carom, u izdavaštvu Hrvatskoga državnoga arhiva. Pripremiti će za tisak 2. svezak knjige u suautorstvu sa Slađanom Josipović *Đakovačka i Srijemska biskupije i komunističke vlasti. Dokumenti*. Objavit će radove u zbornicima skupova o Hrvatskom proljeću, listu *Glas Koncila*, redovnici Amadeji Pavlović, Hrvatskom franjevačkom komisarijatu Svete Obitelji u SAD-u, kardinalu Franji Kuhariću i biskupu Mihi Pušiću. Objaviti će rad "Politika komunističkih režima u Jugoslaviji i Poljskoj prema Katoličkoj crkvi (1945.-1966.): sličnosti i razlike". Planira istraživati u raznim arhivima u Hrvatskoj, BiH, Poljskoj i Češkoj. Izlagat će na odabranim skupovima i surađivat u nastavi na Hrv. katoličkom sveučilištu.

3. dr. sc. Stanko Andrić, znanstveni savjetnik (zvanje: znan. sav. u trajnom zvanju)

Glavna tema istraživanja: *Slavonija, Baranja i Srijem u razvijenom i kasnom srednjem vijeku*

Suradnik istraživačkog projekta HRZZ i Podružnice "S(c)lavoni(j)a: ime, opseg i granični položaj u srednjem i ranom novom vijeku"

Suradnik istraživačkog projekta HIP/ Podružnice "Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća"

Završiti će pisanje knjige *Benediktinski samostan sv. Stjepana Prvomučenika u Banoštoru* (Monasticon Slavonicum, Sirmiense et Baraniense, sv. 4). Pripremiti će za tisak knjigu izvorne građe *Čudesa sv. Ivana Kapistrana* (napuljski rukopis zbirke iz 1460) i knjigu *Povelje i isprave srednjovjekovnih gradskih općina u donjem međurječju Drave, Dunava i Save* (suautor Danijel Jelaš).

poglavlje u knjizi *Prema povijesti slavonskih šuma: prilozi za sintezu* te radove u zbornicima *Cernik na razmeđu prošlosti i budućnosti, IV. Triennale Gradovi hrvatskog srednjovjekovlja: Grad i Crkva* te *Đakovačko-osječka crkvena pokrajina*. Dovršiti će poglavlje o sjeveroistočnoj

Hrvatskoj (Slavoniji, Srijemu i Baranji), za *Povijest Hrvata* u izdanju Matice hrvatske, knjiga 2: Razvijeni srednji vijek. Napisati će radove: "Ime i pojam 'Slavonija' u ranom srednjem vijeku (do 1100.)", za zbornik skupa *Od Sclavoniae do Slavonije: pojam, opseg i granični položaj u srednjem i ranom novom vijeku*; „Franjo Zay i njegov opis pada Beograda 1521.", za zbornik skupa *Pad Beograda 1521 i njegove posljedice za hrvatski povijesni prostor* (IV. Colloquium Historicum Universitatis Catholicae Croaticae); „The gravestone of Sophia Tulbertfy in the Pauline church of Garić", za *The Journal of Medieval Monastic Studies*. Dovršiti će rad "Crkve i samostani srednjovjekovnog Iloka: dopune i ispravci / Churches and monasteries of medieval Ilok (Újlak) – revisited", za zbornik skupa *IV. Triennale Gradovi hrvatskog srednjovjekovlja: Grad i Crkva*. Pisati će i rad o putopisu Edwarda Browna iz 1673. i njegovi podacima o Slavoniji i Srijemu, kao i rad "Bosanska vlastela i krajevi sjeverno od Save: veze, posjedi i preseobe", za istraživački projekt "Regional Translocality in Historical Perspective: The Case of Slavonia and Bosnia".

Uređivati će časopis *Scrinia Slavonica* sv. 23 (2023) i koordinirati izdavačku djelatnost Podružnice. Sudjelovati će na pojedinim znanstvenim skupovima.

4. dr. sc. Marija Karbić, znanstvena savjetnica

Glavno područje rada: *Plemstvo i gradska društva u Slavoniji u srednjem vijeku*

Suradnica istraživačkog projekta HIP "Topografija vlasti: istočnojadranski gradovi u srednjovjekovnim prostorima vlasti"

Suradnica istraživačkog projekta HRZZ i Instituta za arheologiju "Razvoj i naslijeđe viteških redova u Hrvatskoj"

Suradnica istraživačkog projekta HIP/Podružnice "Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća"

Nastaviti će raditi na knjizi o obitelji u gradskim naseljima dravsko-savskog međurječja u srednjem vijeku i pisati radove o drugim temama iz urbane povijesti (odnos gradske i središnje državne vlasti, redovničke zajednice u gradovima). Napisat će rad "Grad i redovničke zajednice na njegovu području: primjeri iz kasnosrednjovjekovne Slavonije", za zbornik *IV. Triennale Gradovi hrvatskog srednjovjekovlja: Grad i Crkva*. Nastavit će rad na istraživanju povijesti plemstva u savsko-dravskom međurječju te u suautorstvu s Petrom Seletkovićem pripremiti izlaganje o sudbini plemstva Požeške, Vukovske i Srijemske županije u vrijeme ratova s Osmanlijama za V. biennialnu konferenciju MECERN-a (Bratislava, 27-29. travnja 2023); U sklopu suradnje na HRZZ projektu "Razvoj i naslijeđe viteških redova u Hrvatskoj (milOrd)" (IP-2019-04-5513) istraživat će povijest viteških redova u savsko-dravskom međurječju te pripremiti dva rada iz navedene problematike. Nastavno na suradnju na internom institutskom projektu *Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća* radit će na zbirci izvorne građe vezane uz povijest obitelji Berislavića Grabarskih. Suradivati će na projektu International Medieval Bibliography. Obavljat će redovite poslove predsjednice Znanstvenog vijeća Instituta.

5. dr. sc. Robert Skenderović, znanstveni savjetnik

Glavno područje rada: *Društvena i ekološka povijest Slavonije i Podunavlja u 18. i 19. stoljeću*

Voditelj istraživačkog projekta HRZZ i Podružnice "S(c)lavoni(j)a: ime, opseg i granični položaj u srednjem i ranom novom vijeku"

Suradnik istraživačkog projekta HIP "Hrvatsko istočno pograničje pred izazovima ratova i migracija od Mira u Srijemskim Karlovcima do Domovinskog rata"

Pripremit će za objavu radove: "Važnost Dubičke šume u 16. stoljeću u kontekstu osmanskih prodora", "Katoličko stanovništvo Požeškog sandžaka" i "Katoličko stanovništvo zapadnog Srijema u vrijeme osmanske vladavine".

Istraživat će u Hrvatskom državnom arhivu na fondovima Slavonske generalkomande, Hrvatskog kraljevskog vijeća i Zemaljske vlade; Državnom arhivu u Beču arhivski fond Hoffinanz Ungarn, u Sveučilišnoj biblioteci u Bologni ostavštinu Marsigli te u Arhivu isusovačkog reda u Rimu korespondenciju vezanu za Slavoniju u 17. stoljeću za potrebe projekta HRZZ i Podružnice koji vodi. Sudjelovat će na znanstvenom skupu o povijesti Međubosuća – Cvelferije, Drenovci – Gunja, s temom "Katoličko stanovništvo zapadnog Srijema u vrijeme osmanske vladavine, kao i na drugim skupovima s temama iz područja demografije i ekohistorije.

6. dr. sc. Milan Vrbanus, viši znanstveni suradnik (zvanje: znanstveni savjetnik)

Glavno područje rada: *Gospodarska povijest Slavonije u 18. stoljeću*

Suradnik istraživačkog projekta HRZZ i Podružnice "S(c)lavoni(j)a: ime, opseg i granični položaj u srednjem i ranom novom vijeku"

Suradnik istraživačkog projekta HIP "Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća"

Nastavit će raditi na priložima i uvodnoj studiji u knjizi *Protocollum antiqui Conventus divi Antonii Thaumaturgi Nassicis*, kao četvrte knjigu *Zapisnika franjevačkoga samostana u Našicama knj. IV (1843.-1864.)* (izrada priloga). Nastaviti će proučavati digitalizirano arhivsko gradivo u Hrvatskom državnom arhivu u fondu *Acta urbarialia et conscriptiones bonorum* i snimljeno arhivskog gradivo u fondovima *Conscriptiones decimarum et nonarum* te arhive slavonskih županija (Virovitička, Požeška i Srijemska županija). Nastaviti će arhivska istraživanja u Nadbiskupijskom arhivu u Zagrebu, u arhivu Finanz- und Hofkammerarchivu Österreichische Staatsarchiv u Beču, Državnom arhivu u Osijeku i Magyar Nemzeti levéltár u Budimpešti.

Pisat će rad *Društveno-ekonomske prilike u Sibirju i okolici krajem 17. i početkom 18. stoljeća* za potrebe izrade *Zbornika radova o Sibirju*. Objaviti će sljedeće radove: *U osvjet Vukovarskog vlastelinstva – Naputak provizoru Dässeru i popis stanovništva iz 1728. godine* (monografija); »Gospodarstvo kaptolskog vlastelinstva od kraja 17. do početka osmog desetljeća 18. stoljeća (1698.-1771.)«, u: *Zbornik znanstveno-stručnog simpozija o povijesti Požeškog zbornog kaptola sv. Petra prigodom njegove 800. obljetnice i godišnjice uspostave Požeškog stolnog kaptola*; »Gorjani od oslobođenja od osmanske vlasti do sredine 18. stoljeća - društveno-ekonomska analiza«, u: *Zbornik znanstveno-stručnog skupa „Gorjani – mjesto, ljudi, baština, identitet“ (Gorjani, 19.-21. listopada 2022.)*; »Beljsko vlastelinstvo 1766. godine – društveno-ekonomska analiza« za *Zbornik radova sa znanstvenog skupa s međunarodnim sudjelovanjem Baranja kroz povijest održanog od 17. do 18. rujna 2020.*

Sudjelovati će na znanstvenim skupovima u skladu s potrebama i mogućnostima.

7. dr. sc. Dinko Župan, viši znanstveni suradnik

Glavno područje rada: *Školstvo, naobrazba i društvo u Slavoniji u 19. stoljeću*

Suradnik istraživačkog projekta HIP i HRZZ "Europski korijeni moderne Hrvatske: transfer ideja na političkom i kulturnom polju u 18. i 19. stoljeću"

U sklopu projekta „Europski korijeni moderne Hrvatske: transfer ideja na političkom i kulturnom polju u 18. i 19. stoljeće“ istraživat će problematiku povijesti čitanja u Slavoniji u europskom kontekstu u dugom 19. stoljeću. Pripremiti će za tisak rukopis knjige *My Book Record: Praksa čitanja Dore Pejačević*. Za tisak će pripremiti radove „Novi trendovi u istraživanju povijesti čitanja“ i „Čitanje kao emancipacija. Prakse čitanja Vilme Vukelić i Dore Pejačević. Za tisak će pripremiti i zbornik *Baranja kroz povijest*. Raditi će na organizaciji petih Dana Matije Petra Katančića u Valpovu. Sudjelovati će na znanstvenim skupovima u skladu s potrebama i mogućnostima. Istraživat će u knjižnicama i arhivima u Zagrebu, Osijeku i Našicama.

8. dr. sc. Marijan Šabić, znanstveni suradnik (zvanje: znanstveni savjetnik)

Glavna tema istraživanja: *Hrvatsko-češke i hrvatsko-slovačke kulturne i književne veze u 19. i ranom 20. stoljeću*

Suradnik istraživačkog projekta HIP i HRZZ "Europski korijeni moderne Hrvatske: transfer ideja na političkom i kulturnom polju u 18. i 19. stoljeću"

Objaviti će radove: "Prokop Chocholoušek u hrvatskoj recepciji" i "Pismo Franje Račkoga nepoznatom (Rim, 9. listopada 1858.)". Napisati će rad "Hrvatsko-slovačke i hrvatsko-češke književne veze u neoapsolutizmu : ključna mjesta". Napisati će komentar priloga građe na temelju korespondencije Antuna Berčića i Pavela Josefa Šafařika (s Václavom Čermákom). Urediti će zbornik *Sibinj kroz povijest*. Organizirati će znanstveni kolokvij u sklopu projekta „Europski korijeni moderne Hrvatske: transfer ideja na političkom i kulturnom polju u 18. i 19. stoljeću“. Obavljati će poslove tajnika časopisa *Scrinia Slavonica*. Sudjelovati će u izvođenju nastave na Odjelu društvenih i humanističkih znanosti Sveučilišta u Slavanskom Brodu. Istraživati će u Zagrebu, Slavanskom Brodu i Bratislavi.

9. dr. sc. Dino Mujadžević, znanstveni suradnik (zvanje: viši znanstveni suradnik)

Glavno područje rada: *Slavonija i susjedni krajevi u doba osmanske vlasti*

Voditelj je hrvatske istraživačke skupine na Humboldtovom projektu suradnje „Regional Translocality in Historical Perspective: The Case of Slavonia and Bosnia“.

Prikupljati će, istraživati i transkribirati osmansko arhivsko gradivo te proučavati povezane literature koja se odnosi na povijest Slavonije i Srijema za potrebe doktorskog studija osmanistike na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Pohađat će 2. godinu doktorskog studija i započet će pisanje disertacije na spomenutom studiju osmanistike. U okviru spomenutoga projekta organizirati će konferenciju u Slavanskom Brodu i zajedničko istraživanje u Istanbulu u trajanju od mjesec dana sa stručnjacima iz Hrvatske i Njemačke. U sklopu istoga projekta istraživati će u Osmanskom arhivu Predsjedništva Republike Turske i knjižnicama. Pripremiti će monografiju o Evliji Čelebiji u istočnoj Hrvatskoj u suradnji s Anđelkom Vlašićem i Martom Andrić. Objaviti će dva rada u međunarodnim zbornicima te pisati i druge radove. Sudjelovat će na tematski bliskim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu. Istraživat će u Zagrebu, Sarajevu i Istanbulu.

10. Eldina Lovaš, dr. sc., polijedoktorand

Glavno područje rada: društvena, demografska i crkvena povijest Slavonije i Baranje u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća.

Suradnica na znanstvenom projektu: "Povijest i kultura Mađara u istočnoj Hrvatskoj od srednjega vijeka do suvremenog doba"

Objaviti će radove "Popisi stanovništva na ugarskim saborima s prijelaza 18. na 19. stoljeće" i "Nesretni smrti slučajevi i iznenadna smrt u baranjskim matičnim knjigama od 1750. do 1850.". Objaviti će i prevesti zbirku izvora o zapisnicima prijezbiteških veća reformiranih župa u Baranji u prvoj polovici 19. stoljeća, kao i I. i II. zapisnik kardinala Josipa Mihalovića (s dr. sc. Stjepanom Razumom). Napisati će nova uvodna poglavlja i prevesti doktorat na hrvatski jezik, rad o uređenju mreža župa na području Slavonije tijekom vladavine Marije Terezije (zajedno s dr. sc. Zoltanom Gőzsyjem) i rad na temelju okružnica reformiranih biskupa na području Baranje u 18. stoljeću.

Sudjelovati će na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Nastaviti će suradnju s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža. Izvoditi će nastavu na Filozofskom fakultetu Osijek. Raditi na organizaciji znanstvenoga skupa u suradnji s Institutom za povijest u Budimpešti.

11. Ivan Milec, mag. hist., asistent

Glavno područje rada: *Politička i društvena povijest Slavonskog Broda i Slavonije u prvoj polovici 20. stoljeća*

Suradnik istraživačkog projekta HIP "Izvori za povijest Slavonije, Srijema i Baranje od srednjeg vijeka do 20. stoljeća"

Pohađat će radionice i konzultacije na poslijediplomskom doktorskom studiju Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i pisati doktorsku disertaciju pod naslovom „Tranzicija elita u razdoblju 1929-1947: primjer Slavonskog Broda“. Pisati će prikaze knjiga za časopis *Scrinia Slavonica*. Prirediti će za objavu „Elaborat Službe državne sigurnosti Republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove – *Građanske stranke na kotaru Brod*“. Prirediti će članak „Slušati „kojekakve sreske pisare“ ili „narod“ – općinski načelnici broskog kotara u drugoj polovici 1930-ih godina“ za zbornik znanstvenog skupa *Lokalna vlast i samouprava u povijesti Slavonije, Srijema i Baranje*. Prirediti će i članak radnog naslova „Choice of Citizens or Regime - Local (Self) Administration in the Kingdom of Yugoslavia 1929 - 1941 - case study of Slavonski Brod District“ za zbornik skupa *City and countryside in Central and South-Eastern Europe* – Poznan 2022. Obavljati će uredničke poslove za 6. svezak *Priloga za povijest Broda i okolice*.. Istraživati će u arhivima i knjižnicama u Zagrebu i Slavonskom Brodu.

12. dr. sc. Ana Rajković, stručna suradnica u znanosti

Glavno područje rada: *arhivsko gradivo druge polovice 19. i prve polovice 20. stoljeća; povijest radništva i ženska povijest u Slavoniji*

Objaviti će monografiju pod naslovom *Društvene prakse radnika. Primjer tvornice „Đuro Đaković“*. Objaviti će radove: "Heretics and traitors. The relationship between the Yugoslav Social Democrats and the Communists in the interwar period" koji će biti objavljen u

zborniku *Socialist Political Thought in East Central Europe, 1889-1968.*; "The Impact of the Fifth Heroine. Women and Socialism in Interwar Yugoslavia"; „Položaj žena u Bansknoj Hrvatskoj u dugom 19. stoljeću“ u zborniku „Marginalne društvene skupine“; „Strike as a Form of Yugoslav Women Workers' Activism in the Interwar Period (1918-1939). Napisati će uvodnu studiju za izdanje prijevoda Franciske Pakšec Baslerove, rad za zbornik projekta "Društva i bolesti: odgovori na zdravstvene krize u modernoj i suvremenoj povijesti" i rad za zbornik s konferencije Sveučilišta European Social Science History Conference pod naslovom "Battle for Brain: Struggle of the Yugoslav Social Democrats and Communists for Supremacy over the Working Class".

Prirediti će i otvoriti izložbu u suautorstvu s dr. sc. Kosjenkom Laszlo "Tekstilne radnice" u Tehničkom muzeju "Nikola Tesla" (rujan 2023.). Sudjelovati na međunarodnoj konferenciji Sveučilišta European Social Science History Conference u Gothenburgu (travanj 2023.). Recenzirati knjigu o Bogomiru Hermanu. Prirediti za tisak zbornik sa skupa *Lokalna vlast i samouprava u povijesti, Slavonije, Srijema i Baranje*. Urediti knjigu prijevoda Franciske Pakšec Baslerove. Sudjelovati će na konferenciji projekta "Društva i bolesti: odgovori na zdravstvene krize u modernoj i suvremenoj povijesti"

13. Mica Orban-Kljajić, prof., stručna suradnica u znanosti

Glavno područje rada: Transkripcija i prevođenje građe

Obavljati će istraživanja u Arhivu obitelji Brlić

Pripremati će i prevoditi pisma za 3. knjigu Korespondencije braće Brlić. Prevodit će sažetke u časopisu *Scrinia Slavonica*, te sažetke i radove u zbornicima, i knjigama u izdanju Podružnice.

II.2. Organizacija znanstvenog rada

Podružnica je od 2012. godine započela redovito svake godine organizirati jedan tematski znanstveni skup u trajanju dva do tri dana. U 2023. planira organizirati dva znanstvena skupa čija će se konkretna tema definirati do kraja 2022.

Podružnica će sudjelovati u organizaciji i provedbi drugih istraživačkih projekata i znanstvenih ili stručnih skupova, radionica i okruglih stolova.

III. Izdavačka djelatnost

Osim znanstvenoistraživačkog rada, Podružnica od svojih početaka razvija i bogatu izdavačku djelatnost. Tijekom 2023. Podružnica planira objaviti sljedeće naslove:

- časopis *Scrinia Slavonica - Godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest*, sv. 23 (2023), ur. Stanko Andrić.
- Miroslav Akmadža: *Crkva i država. Dopisivanje i razgovori između predstavnika Katoličke crkve i komunističke državne vlasti u Jugoslaviji*. Svezak VI: 1974.-1980.
- Vladimir Geiger i i Branko Ostajmer: *Đakovo i Đakovština u danima Travanjskoga rata 1941. i uspostave Nezavisne Države Hrvatske*.
- *Prilozi za povijest Broda i okolice*, knjiga 6, ur. Ivan Milec.
- *Baranja kroz povijest*. Zbornik radova znanstvenog skupa, ur. Dinko Župan.

- *Cernik: prilozi o povijesti i baštini*. Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa, ur. Stanko Andrić i Marija Mihaljević.

Navedeni izdavački plan Podružnica će ostvariti u mjeri koja, uz ostalo, ovisi o potporama MZO i općenitim financijskim mogućnostima u 2023.

IV. Ostale djelatnosti (popularizacija znanosti, suradnja u nastavi itd.)

Osim znanstveno-istraživačkog rada, većina znanstvenika iz Podružnice bit će uključena (kao vanjski suradnici) u izvođenje **nastave na sveučilištima** (Sveučilište u Zagrebu, Sveučilište u Slavanskom Brodu, Hrvatsko katoličko sveučilište) te u mentorski rad i obrane magistarskih i doktorskih radova.

U sklopu aktivnosti u **popularizaciji znanstvenih spoznaja i rezultata**, Znanstvenici će također sudjelovati na okruglim stolovima, tribinama, predstavljanjima knjiga, televizijskim i radio emisijama te držati javna predavanja. Podružnica će organizirati promocije svojih izdanja u Slavanskom Brodu i drugim mjestima.

Podružnica ima bogatu **znanstvenu knjižnicu** s preko 10.000 naslova knjiga i preko 500 naslova razne periodike, koja će kao i dosad biti otvorena javnosti za korištenje. Fond knjižnice će se nastaviti obogaćivati novim stručnim naslovima, putem razmjene i kupnje, u skladu s potrebama i prioritetima ustanove i njezinih istraživačkih projekata.

U **stručnim i tehničkim službama** Podružnice radit će, kao i do sada, 5 radnika (knjižničarka, tajnica, voditeljica računovodstva, stručni suradnik za izdavaštvo, domar-dostavljač), koji će obavljati svoje redovite poslove u skladu s opisima radnih mjesta, potrebama ustanove i odredbama Statuta Hrvatskog instituta za povijest.

Predstojnik Podružnice:

prof. dr. sc. Miroslav Akmadža